

Σε νέα εποχή οι τραπεζικές συναλλαγές

Άρθρο του Μάριου Νικολάου, Ανώτερου Λειτουργού του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου

Σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο, τεχνολογικό σκηνικό, όπου η αναζήτηση της αμεσότητας, της ευκολίας αλλά και της μέγιστης δυνατής ασφάλειας είναι ασταμάτητη, ο τραπεζικός κλάδος σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό όπως και σε τοπικό επίπεδο ψάχνει τις δικές του απαντήσεις έναντι των ανταγωνιστικών πιέσεων που δέχεται.

Εντός αυτού του πλαισίου εξελίξεων και δεδομένων είναι που δημιουργούνται και οι απαιτήσεις τόσο του σήμερα, όσο και του αύριο για τον τραπεζικό τομέα. Η αυτοματοποίηση των διαδικασιών πληρωμών και μεταφοράς χρημάτων, η ολοένα και διευρυνόμενη χρήση του διαδικτύου, αλλά και οι τραπεζικές πράξεις μέσω κινητών τηλεφώνων ή άλλων έξυπνων συσκευών, σε συνδυασμό με τη διαχρονική ανάγκη για ασφάλεια έχει ωθήσει τις τράπεζες σε εναλλακτικά κανάλια συναλλαγών.

Ορισμένες από τις βασικές αλλαγές που προωθούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι η Αναθεωρημένη Οδηγία για Υπηρεσίες Πληρωμών 2 (PSD2), οι πληρωμές μέσω έξυπνων συσκευών καθώς και οι συναλλαγές σε ευρώ στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά μέσω του μοντέλου Single European Payments Area (SEPA), το οποίο έχει υιοθετηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Την ίδια ώρα, όλα τα εργαλεία και οι διαδικασίες που εφαρμόζονται ή σχεδιάζονται για το εγγύς μέλλον τίθενται υπό αυστηρές δικλίδες ασφαλείας, λαμβάνοντας υπόψη την αυξανόμενη ηλεκτρονική απειλή.

Τι είναι η PSD2

Η αναθεωρημένη Οδηγία για Υπηρεσίες Πληρωμών, γνωστή σε ευρωπαϊκή βάση με το ακρωνύμιο PSD2, προωθεί τους ακόλουθους στόχους:

- Πρωώθηση της καινοτομίας στις πληρωμές.
- Πρωώθηση του ανταγωνισμού και διασφάλιση των νομικών δικαιωμάτων μη τραπεζικών ιδρυμάτων.
- Διεύρυνση του πεδίου δράσης της Οδηγίας για συναλλαγές σε άλλα νομίσματα πέραν του ευρώ.

Η αναθεωρημένη Οδηγία έχει ολοκληρωθεί από τον Ιανουάριο του 2016 αλλά τίθεται σε εφαρμογή τον Ιανουάριο 2018. Την ίδια ώρα πραγματοποιούνται περαιτέρω εργασίες επί των τεχνικών, τεχνολογικών και διαδικαστικών δεδομένων της Οδηγίας αλλά και των εποπτικών διαστάσεων, βάσει απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής (EBA), η οποία έχει αναλάβει την έκδοση των επιπρόσθετων εγγράφων.

Κοινή αγορά μέσω SEPA

Το Single European Payments Area αποτελεί ουσιαστικά μια διευρυμένη, ηλεκτρονική αγορά εντός ΕΕ, χωρίς τη φυσική χρήση νομίσματος. Μάλιστα το νέο προϊόν του SEPA, το Instant Payments, επιδιώκει την άμεση μεταφορά χρημάτων για σκοπούς πληρωμών, οπουδήποτε στην Ευρώπη, σε μερικά μόνο δευτερόλεπτα και για συναλλαγές σε ευρώ. Εξάλλου, τα Instant Payments θεωρούνται το μέλλον των ηλεκτρονικών εμβασμάτων για μικρά και μεσαία ποσά (μέχρι €15.000), αφού θα εκτελούν άμεση διεκπεραίωση εγχώριων και διασυνοριακών εμβασμάτων σε ελάχιστο χρονικό διάστημα (πέριξ των 10 δευτερολέπτων). Η εφαρμογή του SEPA σε συνδυασμό με τη χρήση του διαδικτύου και ειδικότερα των έξυπνων συσκευών, αλλάζουν τον τρόπο με τον οποίο γίνονται πληρωμές.

Οι εξελίξεις στα mobile payments

Η ραγδαία αυξανόμενη χρήση έξυπνων συσκευών για αγορές και μεταφορά χρημάτων σε συνδυασμό με τις προαναφερθείσες διαδικασίες του SEPA, οδηγούν στον καταρτισμό ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για τα mobile devices. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο γίνονται διεργασίες, μελέτες και συζητήσεις προκειμένου η χρήση έξυπνων συσκευών για πληρωμές να είναι άμεση και ασφαλής και να ρυθμίζεται από το ευρωπαϊκό πλαίσιο.